

Сімдесят років... Це так нудно.

ФМ, 1987²

Востаннє я бачив Фредді Меркюрі 9 серпня 1986 року. Він у короні і королівській мантії прогулювався по сцені в Неворт-парку, а з колонок ревів державний гімн. Тоді ніхто не знав, що це його останній виступ з Queen.

Музиканти зіграли всі хіти — вони завжди їх грали, — включно з «Богемною рапсодією»: все потонуло в громі і блискавках, як обіцяли слова пісні, а на сцену вивалили стільки сухого льоду, що, здавалося, пожежа почалася. На живих концертах Queen сповідували дуже просте гасло: «Застіпи й оглуши». Але мені запам'яталися корона, мантія і впевнена, на всі зуби, усмішка Фредді. Він ніби казав: «Звісно, я смішний. Хіба це не круто?!».

Уперше я побачив Фредді Меркюрі по телевізору взимку 1975-го: якийсь туманний чорно-білий образ у кліпі до «Богемної рапсодії» — тільки зуби й волосся. Мені було тоді десять, і мозок не міг збагнути всіх цих «Галілео Фігаро!» і «Бісмілла!».

ПОПЕРЕДНІЙ РОЗВОРІТ. «Дияволяток», клуб Marquee, Лондон, 3 лютого 1973
Зліва. Killer queen, червень 1974.
© Mick Rock 1974, 2016
Справа. «Спадкоємець престолу», стадіон «Вемблі», липень 1986

Та якщо ти ріс у сімдесятих-вісімдесятих, то втекти від Queen було неможливо. З роками я відкрив для себе їхню музику. У Queen немає двох однакових альбомів, власне, двох однакових пісень немає. Але групу впізнавали моментально, так само, як голос Фредді.

З часом мій допитливий юний розум відкрив ранні пісні Queen — The Fairy Feller's Master-Stroke, Stone Cold Crazy. Вони звучали ніби Led Zeppelin у балетних трико і пачках. Потім була Bicycle Race, можливо, найхімерніша поп-пісня 1978 року і — якщо

вірити легенді — єдиний хіт, натхненний романтичною зустріччю з велосипедистом на «Тур де Франс». Далі Queen вдало розіграли хіт Девіда Бові Under Pressure — він звучав так, ніби кілька різних пісень перемішали в одну. Смысл пісні насилу вгадувався, але вона залишається невимовно, незбагнено чарівною.

На той момент склалися два публічні образи Фредді Меркюрі. Старий — довге волосся плюс зуби — і новий — коротке волосся плюс пуста плюс зуби. Обидва здавалися мені забавними. Однак в обох іпостасях Фредді залишався майстерним і дотепним автором. Інші учасники групи теж писали пісні — часто грандіозні пісні, — але «продавав» їх Фредді.

Я подумав: «Зроби так, як любиш: накрути побільше гармоній, переграй усіх. І забий на чужу думку», — вона мені, знаєте, по барабану.

ФМ про «Богемну рапсодію», десь у 1977-му³

Те саме було на сцені: у Небворті, на «Вемблі», на всіх інших майданчиках, де вони мене осліпляли й оглушали. Queen завжди були забавними і блискучими, а найбільше — Фредді Меркюрі. Як співав він у пісні *Let Me Entertain You*, «аби розважити тебе, згодиться все, що трапиться під руку». До ролі «Фредді Меркюрі» він ставився серйозно, але завжди усвідомлював, скільки в ній абсурду. Передивіться його виступ на *Live Aid* — як йому важко було тримати серйозне обличчя.

Зовсім інша історія — Фредді поза сценою. Йому судилося складне, потемне, проблемне і в підсумку трагічне життя. Він помер дуже молодим. Та навіть зараз, через тридцять років, коли Фредді було би під вісімдесят, від його музики не сховаєшся. Вона скрізь.

Від 1998 року я багато разів брав інтерв'ю в колег Фредді по групі — Бранна Мей і Роджера Тейлора, говорив з доброю сотнею людей, які знали його особисто. Дехто знав Фредді тільки як Фарруха (потім Фреда) Бульсару — таким він був до Queen. Інші знали його лише як

світову знаменитість, рок-зірку. Всі вони додали в цю історію якусь ноту.

Ця книжка розповідає про те, ким був і ким став Фредді Меркюрі. Я хотів віддати належне його ідентичності й акторській майстерності, розповісти про музиканта й автора пісень, чий талант іноді лишається в тіні його ж харизми.

Іноді я питаю себе, а що робив би Фредді Меркюрі зараз, якби дожив. Виступав би з Queen? Судив би шоу талантів на телебаченні? Писав би хіти для інших артистів? Аранжував би мюзикли на Вест-Енді? Пілюсовив би будинок у рожевому топі на каблучках? Чи насолоджувався б тихим життям, але під настрій діставав би корону й мантию? Хто зна, але впевнений, що він, як завжди, залишався б забавним, живим і блискучим.

Зліва. Як завжди, блискучий Hammersmith Odeon, листопад 1975
Справа. Завоювати світ. *Live Aid*, 13 червня 1985

Внизу зліва. Інтернат, у якому вчився Фредді в Пангані, Індія
Внизу справа. Сімнадцятирічний Фредді Меркюрі (крайній справа) допомагає нетверезому однокурснику, Айзелверт, Лондон, 1965

ХРОНОЛОГІЯ

1946

5 вересня. На Занзібарі — тоді це був британський протекторат — народився Фаррух Бульсара.

1954

Фарруха відправляють в інтернат св. Петра в містечку Пангані під Бомбес (тепер Мумбай). Там він почав учитися гри на фортепіано. Десь у той час став називати себе «Фредді».

1958

Створив із чотирма друзями свій перший гурт — Nectics (у вільному перекладі — «Здихлики»). Грав у ньому на фортепіано. Хлопці виконували на шкільних танцях і святкових заходах стандартний рок-н-рольний репертуар.

1963

Лютий. Закінчив школу, повернувся до батьків на Занзібар.

1964

Березень. Через політичні заворушення на Занзібарі сім'я переїхала в Англію та оселилася у Фелтемі, графство Міддлсекс.

Вересень. Фредді вступає в політехніку в Айзелверті, вивчає мистецтво.

1966

Літо. Закінчує політехніку в Айзелверті з дипломом GCE A-Level (еквівалент диплома про повну середню професійно-технічну освіту, спеціальність «Мистецтво»).

THE GOLDEN BOY

*Непогано боксує, добре співає,
прекрасно грає на фортепіано,
непереможний у настільному тенісі,
посередній бігун.*

Шкільна характеристика на ФМ,
десь 1959 рік